

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

20.04.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

dir.bg

✓ АИКБ със сериозни притеснения по промените в Закона за адвокатурата

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност по повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция.

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност по повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция.

В писмо до медиите, изпратено днес, от АИКБ са изброили своите тревоги и притеснения:

Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите.

Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционсообразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия.

Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции.

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция - тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има рискот злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти, заявяват от АИКБ. /БГНЕС

✓ Износът към Русия спаднал с 35%

България да излезе от позицията си на послушен и пасивен член на ЕС и да работи за отпадане на търговските санкции срещу и от Русия, настоява бизнесът.

През 2014 г. износът ни към Русия се е свил с почти 10%, а вносът оттам - с над 16 на сто. Експортът на български праскови, кайсии и череши е спаднал с 40%, а на зеленчуци и консерви - с 15%, отчете на общо събрание вчера Българо-руската търговско-промишлена палата (БРТПП), съобщава в "Сега".

За първите два месеца на 2015 г. продажбите към Русия са се сринали с 35.4% спрямо година по-рано, посочи Васил Велев, шеф на "Стара планина холд". По данни на националната статистика най-голямо свиване има в експорта на напитки, текстил и облекло, химически и фармацевтични продукти и авточасти.

След отлива на поне 100 000 руски летовници през миналата година от туристическата индустрия се опасават, че записванията от Русия тази година ще намалееят с между 10 и 40%. И машиностроителната камара очаква нови загуби, след като през 2014 г. браншът отчете 40% срив на експорта.

Вчера палатата, в която членуват над 260 компании от всички браншове - от енергетика, тежка индустрия и строителство до туризъм, медии и правни услуги - прие обръщение до президента, Народното събрание и правителството, в което настоява българските институции да заработят за премахване на търговските санкции между ЕС и Русия, защото са вредни за бизнеса и убиват икономическия растеж.

В обръщението БРТПП призовава за бързо свикване на междуправителствената комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество, която не е заседавала от 2011 г. насам.

В посланието си палатата настоява за ясна позиция на българската държава по големите енергийни проекти и за "зелена улица" за реализация на АЕЦ "Белене" и на отклонението на "Южен поток" през България. АЕЦ "Белене" е уникален проект, той е най-добрият и най-евтиният в света в момента, каза Богомил Манчев, шеф на "Риск инженеринг".

Според бизнесмена София и Москва носят еднаква отговорност за провала на съвместните проекти в енергетиката, защото политиките на двете страни не са ги бранили достатъчно категорично. Манчев обясни, че проектът за АЕЦ "Белене" е единственият в света, който може да бъде продаден на свободния пазар, защото съчетава качество и надеждност с ниска цена.

[Списание БГ Предприемач](#)

✓ Българка оглави Постоянната група за Услуги от общ интерес

Д-р Милена Ангелова – главен секретар на АИКБ, бе избрана за Председател на Постоянната група за Услуги от общ интерес на Европейския икономически и социален комитет за мандата 2015 – 2018 г.

Постоянната група за Услуги от общ интерес разработва становища по законодателните предложения на Европейската комисия, на Европейския парламент и Съвет в областта на услугите от общ интерес. Платформата на д-р Ангелова, за периода на нейното председателство, е фокусирана върху потенциала на публичните услуги за насърчаване на икономическия растеж, създаване на устойчива заетост и насърчаване на конкурентоспособност. Платформата е базирана на предлагане на идеи и процедури за осигуряване на практическото прилагане на член 4 от Договора за създаване на ЕС и протокол 26 към него, конкретизиращи предоставянето на услуги от общ интерес. Конкретните стъпки в тази посока са прецизиране на законодателството на европейско равнище относно: Създаването на подходящи икономически и финансови условия за предоставянето на услуги от общ интерес; Прецизиране на регулациите по отношение на държавната помощ за предприятия, оказващи публични услуги; Европейските цели в областта на публично – частното партньорство; Наблюдение на прилагането на директивите за концесиите и за обществените поръчки.

Услугите от общ интерес са във фокуса на приоритетите на Комисията Юнкер, като са посочени като ключови области на Европейския фонд за стратегически инвестиции – особено по отношение на транспорт, енергийни и комуникационни структури, здравеопазване и образование.

Избирането на д-р Ангелова за председател на Постоянната група за Услуги от общ интерес предоставя ценни възможности за по-тясно участие на българските предприятия, предлагащи публични услуги, в процеса на взимане на решения и на изработване на политики на европейско равнище.

[Вестник Сега](#)

✓ Бизнесът алармира: износът за Русия се срива с още 35%

Най-голямо е намалението при напитките, текстила и облеклото

България да излезе от позицията си на послушен и пасивен член на ЕС и да работи за отпадане на търговските санкции срещу и от Русия, настоява бизнесът. През 2014 г. износът ни към Русия се е свил с почти 10%, а вносът оттам - с над 16 на сто. Експортът на български праскови, кайсии и череша е спаднал с 40%, а на зеленчуци и консерви - с 15%, отчете на общо събрание вчера Българо-руската търговско-промишлена палата (БРТПП).

За първите два месеца на 2015 г. продажбите към Русия са се сривали с 35.4% спрямо година по-рано, посочи Васил Велев, шеф на "Стара планина холд". По данни на националната статистика най-голямо свиване има в експорта на напитки, текстил и облекло, химически и фармацевтични продукти и авточасти. След отлива на поне 100 000 руски летовници през миналата година от туристическата индустрия се опасяват, че записванията от Русия тази година ще намалее с между 10 и 40%. И машиностроителната камара очаква нови загуби, след като през 2014 г. браншът отчете 40% срив на експорта.

Вчера палатата, в която членуват над 260 компании от всички браншове - от енергетика, тежка индустрия и строителство до туризъм, медии и правни услуги - прие обръщение до президента, Народното събрание и правителството, в което настоява българските институции да заработят за премахване на търговските санкции между ЕС и Русия, защото са вредни за бизнеса и убиват икономическия растеж. В обръщението БРТПП призовава за бързо свикване на междуправителствената комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество, която не е заседавала от 2011 г. насам. В посланието си палатата настоява за ясна позиция на българската държава по големите енергийни проекти и за "зелена улица" за реализация на АЕЦ "Белене" и на отклонението на "Южен поток" през България.

АЕЦ "Белене" е уникален проект, той е най-добрият и най-евтиният в света в момента, каза Богомил Манчев, шеф на "Риск инженеринг". Според бизнесмена София и Москва носят еднаква отговорност за провала на съвместните проекти в енергетиката, защото политиките на двете страни не са ги бранили достатъчно категорично. Манчев обясни, че проектът за АЕЦ "Белене" е единственият в света, който може да бъде продаден на свободния пазар, защото съчетава качество и надеждност с ниска цена.

✓ Срив на българския износ към Русия

България да излезе от позицията си на послушен и пасивен член на ЕС и да работи за отпадане на търговските санкции срещу и от Русия, настоява бизнесът.

През 2014 г. износът ни към Русия се е свил с почти 10%, а вносът оттам - с над 16 на сто. Експортът на български праскови, кайсии и череши е спаднал с 40%, а на зеленчуци и консерви - с 15%, отчете на общо събрание вчера Българо-руската търговско-промишлена палата, пише "Сега".

За първите два месеца на 2015 г. продажбите към Русия са се сринали с 35.4% спрямо година по-рано, посочи Васил Велев, шеф на "Стара планина холд".

По данни на националната статистика най-голямо свиване има в експорта на напитки, текстил и облекло, химически и фармацевтични продукти и авточасти. И машиностроителната камара очаква нови загуби, след като през 2014 г. браншът отчете 40% срив на експорта.

Вчера палатата, в която членуват над 260 компании от всички браншове - от енергетика, тежка индустрия и строителство до туризъм, медии и правни услуги - прие обръщение до президента, Народното събрание и правителството, в което настоява българските институции да заработят за премахване на търговските санкции между ЕС и Русия, защото са вредни за бизнеса и убиват икономическия растеж.

На Русия се падат 13% от целия стокообмен на страната ни, една пета от общия внос и 90% от отрицателното салдо в търговията на България с останалия свят, посочи Добрев. По данни на икономическото министерство 2013 г. е била пикова за експорта ни към Русия, достигнал 756.8 млн. долара, а 2012 г. е донесла рекорд за руския внос у нас - 6.81 млрд. долара.

pik.bg

✓ Асоциацията на индустриалния капитал в България със сериозни притеснения по промените в Закона за адвокатурата

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност по повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция.

В писмо до медиите, изпратено днес, от АИКБ са изброили своите тревоги и притеснения: Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите. Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество.

Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционосъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и допълнения се цели допълнително разпространение на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия. Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност.

Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции.

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция - тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон.

Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства. С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти, заявяват от АИКБ.

chambersz.com

✓ АИКБ изразява своите сериозни резерви и притеснения по повод внесения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

По повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция, Асоциация на индустриалния капитал в България изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност като (по хронологичен ред):

1. Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите.

Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционосъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и

допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

2. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия.

Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

3. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции.

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция - тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти.

defakto.bg

✓ И индустриалците се обявиха против Закона за адвокатурата

Асоциацията на индустриалния капитал, с председател Васил Велев, разпространи позицията си по проекта за промени в Закона за адвокатурата. Гилдията на индустриалците е изключително критична към новостите в него. С позицията си асоциацията се нарежда до нотариуси, частни съдебни изпълнители, юрисконсулти, КНСБ и др., които вече заявиха отрицателни становища по внесенния законопроект.

Публикуваме едно към едно прессъобщението на асоциацията.

По повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция, Асоциация на индустриалния капитал в България изразява своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност като (по хронологичен ред):

1. Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите

Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционосъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

2. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия

Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

3. Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция - тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти.

novinitednes.net

✓ Асоциацията на индустриалния капитал в България с резерв към проекта за Закон за адвокатурата

По повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция, Асоциация на индустриалния капитал в България изразява в открито писмо до медиите своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност като (по хронологичен ред):

Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите.

Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционосъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и

допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия.

Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции.

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция – тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти.

haskovo.me

✓ Асоциацията на индустриалния капитал в България с резерв към проекта за Закон за адвокатурата

По повод внесения в Народното събрание проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, предизвикал нееднозначна обществена реакция, Асоциация на индустриалния капитал в България изразява в открито писмо до медиите своите сериозни резерви и притеснения от възможните неблагоприятни последици от отделни предлагани промени за бизнес средата и инвестиционната активност като (по хронологичен ред):

Разширяване на съществуващите ограничения за адвокати за участие в органите за управление на компаниите.

Действащата редакция на закона предвижда забрана да бъде вписано като адвокат лице, което е търговец, управител в търговско дружество и изпълнителен директор на акционерно дружество. Тази рестрикция е спорна по отношение на конституционсъобразност и неприемлива като последици. С предлаганите с § 4 от законопроекта изменения и допълнения се цели допълнително разпростиране на посочените ограничения и по отношение на членове на съвети на директорите на акционерни дружества. За нас това представлява недопустимо ограничение по отношение на юристи, заемащи такива длъжности, необосновано налагане на ограничения в правото на избор на кариерно развитие и безсмислено ограничаване на възможностите на предприемачите и инвеститорите при подбора на членове на съветите на директорите на акционерните дружества.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на правни и фактически действия.

Неизчерпателното, но много подробно определяне на адвокатската дейност създава на практика необходимост от ползване на адвокатски услуги за дейности, за които понастоящем това не се налага, доколкото същото се извършва от счетоводни предприятия, юристи, които не са вписани като адвокати и други лица със съответната компетентност. Новото законодателно решение в този смисъл ще натовари с допълнителни разходи бизнеса и гражданите.

Разширяване на правата на адвокатите по отношение на удостоверителни функции.

Предоставянето на удостоверителни функции на адвоката не отчита спецификите на уредбата на тази материя в нашето законодателство и установената традиция – тези функции да се предоставят на лица с нотариална правоспособност и дейност, регулирана от специален закон. Има риск от злоупотреба чрез паралелно осъществяване на удостоверителни и защитни функции по един и същ казус, за целите на защитата по който, адвокатът да изготви неистински писмени доказателства.

С подобна мярка несигурността за търговския и граждански оборот ще се увеличи над 20 (двадесет) пъти.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Труд](#)

✓ Държавните фирми със скромнен принос към бюджета

Държавните предприятия ще имат скромнен принос към бюджета през 2016 г., става ясно от средносрочната бюджетна прогноза на Министерството на финансите. Приходите от дивидент в държавния бюджет догодина ще бъдат едва 23, 2 млн. лв. За 2017 г. се очаква леко нарастване до 28 млн. лв.

Дивидентът, който внасят тези предприятия в полза на държавата, намалява през последните години заради намаляването на ставката на отчисленията. От 2016 г. вместо 60%, държавните фирми ще трябва да внасят 50% от печалбата. Друг фактор са слабите резултати на някои дружества. Например през 2015 г. се очаква Българският енергиен холдинг (БЕХ) да бъде на загуба от 160 млн. лв., а догодина загубата ще е над 71 млн. лв.

✓ Финансите планират 812 милиона лева повече приходи

812, 2 млн. лв. повече приходи планират от Министерството на финансите през 2016 г. в сравнение с разчетите за тази година. Така постъпленията в хазната ще достигнат 31, 16 млрд. лв.

Това предвижда прогнозата за приходите по консолидираната фискална програма, заложена в средносрочната бюджетна прогноза до 2018 г., която са изготвили подчинените на финансовия министър Владислав Горанов. Планираните постъпления за догодина са по-оптимистични от тези в предишния 3-годишен план. В него се предвиждаше нарастването да е с 469, 7 млн. лв. спрямо тази.

Според последната прогноза приходите от данъци и осигуровки ще се увеличат с 1, 03 млрд. лв. през 2016 г. спрямо планираните постъпления за тази година. Повече пари се очакват от косвените данъци. Например догодина приходите от ДДС ще достигнат 8, 41 млрд. лв. Това е с 669, 8 млн. лв. повече спрямо очакваните постъпления от налога през 2015 г. и говори, че управляващите разчитат на икономическо оживление. Постъпленията от ДДС ще осигуряват 27% от всички приходи.

Планираното увеличение на акцизите е със 139, 6 млн. лв. до 4, 32 млрд. лв. По-малко средства се очакват в графата "Помощи и дарения", в която се включват парите от еврофондовете. Те ще бъдат с 355, 1 млн. лв. по-малко спрямо плана за тази година. Разходите догодина ще бъдат 33, 35 млрд. лв. Това означава, че дефицитът ще бъде 2, 19 млрд. лв., или 2, 5% от БВП.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ България във вселената на отрицателните лихви

Процентите по депозити и кредити ще спадат, но ще останат далеч от нивата под нула, с които ЕЦБ тества границите на паричната политика

Бихте ли взели кредит, ако, вместо да плащате лихва на банката, тя ви плаща на вас? Това не е въпрос уловка или поне не точно, защото вече в изолирани случаи е факт. Въведените от Европейската централна банка отрицателни (-0.2%) лихви върху средствата, които търговските банки държат при нея, в комбинация с печатането на пари дотолкова изкривяват тъканта на банковия пазар, че вече отделни кредитополучатели преминават очертанятия на тази странна алтернативна вселена. В нея като античастици парите започват да имат отрицателна стойност във времето и с това да проявяват причудливи свойства - вече все по-малко някой е склонен да ти плаща, за да ползва спестяванията ти, а все по-често ти си принуден да плащаш за съхранението им - да ги дадеш с нулева и дори отрицателна доходност на някой, за когото имаш увереност, че ще ти ги върне.

Медиите жадно търсят банкови кредитополучатели, чиито заеми са били обвързани с някакъв пазарен индекс като Euribor, който е станал отрицателен, а с това и лихвите за клиента. Засега това са по-скоро единични куриози и вероятно ще си останат такива - банките имат своите начини да ограничат абсурдната за тях ситуация да кредитират на минус. Най-малкото за новите договори могат да включват клаузи за лимит от 0%, а и за настоящите вероятно ще търсят начини да компенсират с такси и юридически хватки.

И докато еврозоната изследва границите на тази паралелна реалност, в която паричната политика стига вероятно пределите си и дори ги разтяга, в периферията ѝ България също усеща притеглянето на абсолютната нула. Макар и косвено и опосредствано (а също и благодарение и на други местни фактори), лихвите падат. Засега перспективите вноските по ипотеката ви да станат отрицателни са пренебрежими, но това не значи, че влиянието от решенията на ЕЦБ не се процежда по различни канали (през банките майки, през финансовите пазари, през поевтиняващите ДЦК...). И то си личи по топящите се лихви

Това особено ясно се вижда при депозитите. Само в рамките на една година лихвите и по левовите, и по евровите новосключени депозити паднаха с малко над 1.5 процентни пункта средно за срочностите до една година. Такъв темп на спад за последно имаше при охлаждането на кредитния балон в началото на кризата, но тогава той се случваше от висока база, като средните лихвени нива през 2009 г. бяха достигнали над 8%, а за едногодишни договори при някои институции дори надвишваха 10%. Към февруари 2015 г. обаче те за пръв път за левовите депозити са под 2%, а някои от големите играчи с чужди майки свалиха офертите си за годишните депозити на нива около и дори под 1%.

Нещо повече - спадът чувствително се ускорява в последните няколко месеца, като само за първите два месеца на годината понижението е с 40-50 базисни пункта в различните срочности както при фирмените, така и при личните депозити. Разбира се, политиката на ЕЦБ трудно може да се изолира като фактор и със сигурност върху цената на привлечения ресурс има и много други чуждестранни и местни фактори. Дори конкретно за България може да се твърди и че равен по сила, ако не и по-голям, ефект има крахът на Корпоративна търговска банка. Изчезването от пазара на четвъртата по големина институция, при това такава, системно предлагаща над средните нива на лихви по депозити, благодарение на което растеше изпреварващо, неминуемо отваря пространство за понижението. Освен това изплащането на гарантираните около 3.6 млрд. лв. депозити в КТБ, които се насочиха почти изцяло към другите банки, увеличи и без това високата ликвидност на банките. А с това намали и апетита им да се борят за привличане на допълнителен ресурс.

В интервю за "Капитал" председателят на Асоциацията на търговските банки и главен изпълнителен директор на СИБАНК Петър Андронов прогнозира, че лихвените проценти по депозитите приближават предела си на поевтиняване, докато по

кредитите спадът ще продължи. "И заради това, че са закачени като методика към тези за депозитите, и заради конкуренцията, и заради липсата на растеж в кредитния сегмент. Това ще натисне маржа надолу и ще го стопи доста сериозно", обясни той.

Според главния икономист на Уникредит Булбанк Кристофор Павлов тенденцията на редуциране на лихвите по депозитите не е изчерпана изцяло. "Има поле за понижение на лихвите по депозитите, като то би могло да дойде основно от банките, които и сега поддържат нива, по-високи от средните за сектора. Пазарът беше хетерогенен и преди кризата около КТБ, но и след нея голяма част от разликите все още остават, като ще бъде необходимо повече време, за да бъдат допълнително редуцирани", коментира той.

Цялостното поведение на банките в сектора ще се определя от предстоящата оценка на качеството на активите, която вероятно ще се проведе в първата половина на следващата година. "Все още има банки, които, изглежда, изостават в процеса на абсорбиране на загубите от спукването на балона с цените на недвижимите имоти и рецесията в реалната икономика. Те ще се опитват да поддържат по-големи спредове между лихвите по кредити и депозити и така да натрупат допълнителни буфери, в случай че оценката на активите покаже нужда от допълнително провизиране и отписване на лоши кредити. А тази разлика може да се поддържа най-вече по линия на по-нататъшно понижение на лихвите по депозити, тъй като покачването на лихвите по кредитите ще накара клиентите да рефинансират кредитите си при по-ниски лихви при някои от банките конкуренти", прогнозира Павлов.

Това изглежда логично, още повече че на пазара вече се наблюдава тенденция на плавно понижаване и на лихвите по кредити във всички валути. При корпоративното финансиране това не се вижда толкова ясно, но там при замръзналото кредитиране често данните на БНБ са изкривени от отделни големи заеми. При ипотечните заеми обаче тенденцията е забележима и средните нива в системата спадат за година с над 60 базисни пункта до около 6.2% - най-ниските нива, откакто централната банка поддържа статистика. А на пазара вече има и оферти, които падат чувствително под 6%.

Друга индикация за изострената конкуренция в последните месеци е намаляването на такси и комисиони. То може да се види по спреда между годишния процент на разходи (ГПР), който включва всички лихвени и нелихвени разходи по обслужването на кредита, и лихвения процент. Така разликата между двете дава приблизителна оценка за банковите такси. Ако при ипотечните заеми в последните години тя се движеше в границите на 0.8-1, в последните месеци тя спада до 0.6-0.8 процентни пункта.

Борбата за кредитополучатели е логична, тъй като при отрицателна или изключително ниска доходност навсякъде по света свободните средства започват да изгарят балансите на банките и най-сериозният проблем за тях става

Управлението на свръхликвидността

За българските банки няма много избор какво да правят с привлечения в България ресурс, особено ако той е относително скъп. А за някои той все още е - докато пазарните лидери с майки от Западна Европа могат да се финансират с едногодишни депозити на нива около 1%, все още има оферти предимно от банките с местни собственици на нива над 3%. Същевременно кредитирането вече три месеца се свива и няма много опции за експанзия. Българското правителство също вече финансира голяма част от нуждите си за годината, а и доходността дори по неговите десетгодишни ДЦК е под тези, на които се финансират голяма част от банките българска и гръцка собственост. А на европейските пазари вече доходността по държавен дълг също пада, включително и до отрицателни стойности, след началото на покупките на вторичния пазар от страна на ЕЦБ (т.нар. quantitative easing).

На този фон инвестирането на всеки депозитан лев става предизвикателство. Засега българските банки все пак имат осигурено поне нулево дъно от БНБ - те могат да държат свръхрезервите си при 0% в централната банка в сравнение с -0.2% за европейските. Докато този под го има, практически отрицателни лихви не може да има - за всеки банкер ще е по-изгодно да остави свободните си средства в БНБ без доход и да минимизира загубата, вместо да ги даде на някой друг, за което да му плаща.

Донякъде парадоксално въпреки нулевата лихва на БНБ всъщност статистиката на междубанковия пазар показва в някои дни сделки с отрицателни лихви по овърнайт депозити и репо-сделки. Те са съвсем малко под нулата - обикновено -0.01%, но все пак няма яснота каква е логиката зад тях. Възможно обяснение е това да е пласиране на ликвидност във валути извън приеманите от БНБ, по които пазарните лихви са отрицателни - най-вероятно швейцарски франк, тъй като другите валути търгувани на междубанковия пазар (извън еврото) са доларът и паундът, но доходността по активите, деноминирани в тях, са на положителна територия. Така или иначе обаче става въпрос за минимални обеми, които трудно могат да окажат влияние на пазара.

Въпросът е обаче докога БНБ ще може и ще иска да поддържа нулевата лихва. Самата БНБ инвестира валутните резерви във висококачествени и високоликвидни активи. Ако всички те обаче й носят отрицателна доходност, докато централната банка приема паркиране на свободни средства при нея при 0%, самата тя ще трябва да отчете загуба. Нещо повече - чуждите банки с български поделения може да започнат да ползват арбитража между отрицателните лихви на ЕЦБ и нулевите на БНБ и да депозират свободен ресурс в България през местните дъщерни банки. Според източник на "Капитал" обаче засега това не се случва в големи мащаби. Затова и по думите на Петър Андронов, ако минималните задължителни резерви в БНБ са в рамките на обичайните размери без свръхрезерви, няма основания централната банка да въвежда отрицателни лихви.

По данни на БНБ към края на февруари свръхрезервите на банковата система са малко над 5 млрд. лв. Това обаче е след изплащането на гарантираните депозити на КТБ и след като през януари падежира глобалната емисия облигации на правителството. През март Министерството на финансите успешно пласира 3.1 млрд. евро нов дълг и участието на българските банки вероятно са постопили свръхрезервите.

Сценарият, в който БНБ предложи оферта под нулата, не е далечен на банкерите, но дори и при него възможностите за спад на лихвите за клиентите не е огромен. "Съмнявам се да стигнем до отрицателни лихви по депозитите на базово ниво.

В същото време нищо чудно централната ни банка да въведе такива лихви за ресурсите, надвишаващи минималните безлихвени резерви. Тогава ще му мислим", коментира в интервю за investor.bg главният изпълнителен директор на ОББ Стилиян Вътев.

Дори и без да са отрицателни обаче, ниските лихви може да доведат до един друг резултат за банковата система - отлив на депозанти и насочването им към други активи, предлагащи възможност за по-висок доход. Досега с държавната гаранция и относително високи лихви банките бяха естествено почти единствената алтернатива за спестителите.

"Най-негативният сценарий е лихвените проценти да станат твърде отрицателни, което да накара депозантите да изтеглят парите си от банките и да ги скрият под матраците или в банкови касетки или да ги инвестират в рискови активи. Като такива обикновено се считат акциите, но у нас по-вероятно е хората да "паркират" парите си в недвижими имоти", обяснява Пламен Дерменджиев, член на управителния съвет на Търговска банка Д. "При този сценарий рискът от масово теглене на депозити съществува. Поради тази причина БНБ трябва да е много внимателна в прилагането на отрицателни лихви по свръхрезервите на банките. В крайна сметка финансовата стабилност има цена и БНБ, подобно на централните банки на Швейцария, Швеция и Дания, трябва да е готова да взема тежки решения", казва той.

Засега обаче по всеобщо мнение екстремният сценарий не изглежда особено вероятен. От Уникредит Булбанк очакват ниските лихви да доведат до известно намаляване на склонността към спестяване, което да забави темпа на ръст на депозитите, но не и отлив. Всичко това, разбира се, е с уговорката, че в по-дългосрочен план е трудно да се предвиди докъде може да стигне ЕЦБ в неортодоксалните си мерки да съживи икономиката и да се пребори с дефлацията. Което може да ни отведе в някоя още по-оплетена в неизвестни измерения вселена.

Това ли е лимитът на ЕЦБ

Отрицателните лихви са малко или повече некартографирана територия. Централни банки спорадично са прибегвали до такъв инструмент, но никога в такъв мащаб. Дори и човек да не е икономически експерт обаче, интуитивно се усеща, че има нещо сбъркано в това някой да взема кредит, по който, вместо да се дължат лихви, главницата сама се стопява с времето.

Основният проблем в тази конструкция идва не от кредитополучателя (който логично би бил доволен на екзотичното предложение), а от депозанта. За да може банката да отпускат кредити при близки до нулата лихви, тя трябва да иска от хора и фирми да й предоставят парите си не просто безвъзмездно, а на загуба. За това трудно могат да се намерят икономически стимули и логично в такава ситуация има опасност парите просто да почнат да напускат банковата система и да се насочват към каквото и да е друго.

"Това не се е случило. Все още. Обаче, тъй като голямата част от покупките на активи от страна на ЕЦБ тепърва предстои, движението към отрицателни номинални лихви едва започва. В някой момент пренасочването към банкнотите ще започне и тогава пределите на паричната политика ще станат по-ясни", пише от Bloomberg Ръсел Непер, специалист по пазарна история, който от няколко години предупреждава за опасността от дефлация.

Разбира се, чисто рационално депозантите би трябвало да се вълнуват не от номиналните, а от реалните лихвени проценти. "Отрицателни са номиналните лихви, но реалните може да са положителни при наличието на по-голяма дефлация. Всъщност отрицателните лихви са един от основните инструменти на ЕЦБ в борбата й с дефлацията. Струва ми се, че рисковете са оценени добре и ЕЦБ знае какво прави", обяснява Пламен Дерменджиев от Търговска банка Д, който е и преподавател по банково дело в УНСС. В действителност обаче преминаването в отрицателна територия дори и при дефлация има чисто психологически ефект, който трудно може да се предвиди, още повече че няма много исторически данни.

Другият рисков момент е, че с отрицателните лихви ЕЦБ може да не постигне търсената цел да раздвижи кредитирането. Нормално в такива условия, вместо да отпускат заеми на загуба, банките биха затегнали кредитните условия. И в търсене на някаква доходност да се насочат към всевъзможни рискови активи, като с това надует балони на най-неочаквани места. Затова и притеснението на много анализатори е, че ЕЦБ може да е много по-близо до границите на възможностите си, отколкото се предполага. Надеждата е, че централната банка ще може да калкулира добре всички тези неизвестни и ще знае как точно да навигира по непознатия път и че ще може да набие спирачките, ако отпред изникне пропаст. Нещо, което досега през кризата не са доказали, че им е силната страна.

✗ ПРОГНОЗИ НА УНИКРЕДИТ ЗА ЛИХВИТЕ*

	2012	2013	2014	2015*	2016*	2017*
Депозити на домакинства	4.18%	3.82%	3.00%	1.94%	1.91%	1.94%
■ Левови	4.14%	3.76%	2.90%	1.86%	1.83%	1.84%
» до поискване	0.60%	0.77%	0.60%	0.35%	0.30%	0.29%
» срочни	4.93%	4.50%	3.52%	2.32%	2.31%	2.33%
■ В чужда валута	4.22%	3.89%	3.13%	2.04%	2.03%	2.08%
» евро до поискване	0.44%	1.75%	1.52%	0.75%	0.60%	0.50%
» доларови до поискване	0.18%	0.67%	0.49%	0.25%	0.25%	0.26%
» евро срочни	4.60%	4.23%	3.41%	2.26%	2.22%	2.26%
» доларови срочни	3.38%	3.17%	2.50%	1.65%	1.85%	2.05%
Фирмени депозити	1.89%	1.58%	0.99%	0.55%	0.50%	0.49%
■ Левови	0.38%	0.31%	0.27%	0.22%	0.22%	0.22%
» до поискване	4.24%	3.87%	2.86%	1.81%	1.56%	1.56%
» срочни	2.23%	2.05%	1.34%	0.63%	0.62%	0.63%
■ В чужда валута	0.34%	0.30%	0.24%	0.14%	0.14%	0.14%
» евро до поискване	0.18%	0.17%	0.14%	0.08%	0.08%	0.09%
» доларови до поискване	4.15%	3.73%	2.80%	1.55%	1.50%	1.52%
» евро срочни	2.82%	2.35%	1.58%	0.88%	1.01%	1.31%
» доларови срочни	2.03%	1.77%	1.13%	0.58%	0.55%	0.55%
Кредити за домакинства	10.22%	9.83%	9.55%	9.03%	8.74%	8.46%
■ Ипотечни	8.36%	7.96%	7.64%	7.23%	6.91%	6.62%
» левови	9.06%	8.43%	7.81%	7.26%	6.91%	6.63%
» в чужда валута	7.89%	7.62%	7.50%	7.20%	6.90%	6.61%
■ Потребителски	11.40%	10.95%	10.70%	10.31%	10.05%	9.82%
» левови	11.97%	11.46%	11.07%	10.57%	10.22%	9.90%
» в чужда валута	9.74%	9.47%	9.38%	9.18%	9.18%	9.38%
■ Обвързани	14.42%	14.30%	14.13%	13.84%	13.56%	13.19%
» левови	14.96%	14.81%	14.67%	14.37%	14.02%	13.52%
» в чужда валута	10.69%	10.51%	10.08%	9.98%	10.23%	10.73%
■ Други	9.70%	9.13%	8.53%	7.91%	7.75%	7.62%
» левови	10.62%	9.62%	8.75%	8.05%	7.85%	7.66%
» в чужда валута	8.69%	8.43%	8.14%	7.64%	7.54%	7.52%
Фирмени кредити	7.36%	7.06%	6.72%	5.81%	5.57%	5.40%
■ Левови	8.33%	7.69%	6.90%	5.99%	5.73%	5.52%
» краткосрочни	8.05%	7.52%	7.04%	6.00%	5.65%	5.45%
» обвързани	7.70%	6.97%	6.16%	5.46%	5.21%	5.01%
» дългосрочни	9.04%	8.39%	7.54%	6.41%	6.12%	5.89%
■ В чужда валута	7.05%	6.82%	6.63%	5.72%	5.49%	5.32%
» евро краткосрочни	7.55%	6.53%	5.61%	4.85%	4.65%	4.59%
» доларови краткосрочни	9.38%	9.16%	9.04%	8.39%	7.89%	7.49%
» евро обвързани	6.05%	5.75%	5.37%	4.87%	4.72%	4.62%
» доларови обвързани	5.89%	5.77%	5.62%	4.70%	4.70%	4.65%
» евро дългосрочни	7.36%	7.13%	7.02%	6.00%	5.75%	5.58%
» доларови дългосрочни	7.58%	7.89%	8.17%	7.17%	6.82%	6.57%
ОБЩО ДЕПОЗИТИ	3.54%	3.22%	2.47%	1.56%	1.54%	1.57%
ОБЩО КРЕДИТИ	8.39%	8.04%	7.72%	7.00%	6.74%	6.54%

*Данните са общо за портфейлите на банковата система, а не за новосключени договори. Прогнозите са предварителни и подлежат на уточняване.

Източник: Уникредит Булбанк

✗ ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ

— В левове — В евро — В долари

Източник: БНБ

✓ БНБ с инструкция към банките с гръцки собственици

Препоръката за изчистване на експозицията към централите е дадена преди повече от месец

Да изчистят портфейлите си от ценни книжа и депозити, които биха били донесли загуби, в случай че Гърция напусне еврозоната, е препоръката, която Българската народна банка е издала на банките с гръцки собственици. Това каза за "Капитал" източник от кредитна институция с акционери от южната ни съседка. "Бяхме вежливо посъветвани за това преди повече от един месец", посочи той. Но допълни, че и без инструкцията местните подразделения на гръцките банки отдавна са изчистили балансите си от подобни активи и не са заплашени директно от евентуално влошаване на икономическата ситуация в южната ни съседка. В България оперират четири банки с гръцки централи - ОББ, "Пощенска" и Пиреос през местни дружества и Алфа банк като клон. Те държат 23% от активите в системата към края на миналата година.

Информацията, че действия са предприели централните банки на всички държави от региона, в които гръцкият банков бизнес има влияние, публикува в края на миналата седмица един от най-големите вестници в Гърция Kathimerini. Новината бе предшествана от негативни знаци от пролетната среща на Международния валутен фонд (МВФ) във Вашингтон, според които Гърция отказва да приеме условията, при които получава спасително финансиране от Европейския съюз, и следващия месец няма да разполага със средства, с които да плати падежиращи дългове, което е равнозначно на държавен фалит.

Подготовка на регионално ниво

Информацията, че банките с гръцки собственици от региона се подготвят интензивно за сценария, при който южната ни съседка напуска еврозоната, бе публикувана от Kathimerini в петък. Според статията инициативата за това е дошла от централните банки на Албания, България, Кипър, Румъния, Сърбия, Турция и Македония. Те са издали инструкции за освобождаване от активи и операции, които носят риск от загуби заради събитията в Гърция. Това означава банките да разпродадат притежаваните от тях гръцки държавни облигации, да изтеглят държаните депозити в банките майки и да не участват на междубанковия пазар с транзакции към и от Гърция. Според Kathimerini властите в седемте държави от региона

са предприели специални мерки, за да отрежат възможността банките майки да търсят спасение чрез поделенията си извън страната, когато Европейската централна банка (ЕЦБ) спре да ги подпомага. В момента ЕЦБ им осигурява ликвидна подкрепа с програмата Emergency Liquidity Assistance (ELA), но заради съмнения, че правителството отклонява средства по тази линия, за да запълва бюджетни дефицити, съществуват опасения, че тази помощна линия ще бъде предсрочно преустановена.

Източник от кредитна институция потвърди пред "Капитал", че БНБ е предприела необходимите мерки, за да предпази местните поделения на гръцките банки от загуби, в случай че южната ни съседка фалира и бъде изключена от еврозоната. Инструкцията не е била императивна, но въпреки това за получените я тя е със статут на задължителна. Според банков експерт, дори и без подобна инициатива местните поделения на гръцките банки нямат експозиции в опасни активи и не са изложени директно на риск заради Гърция. Всички в групата отчитат висока капитализация и ликвидност и са изложени единствено на риска от българските кредитополучатели и съответно от българската държава. Единственият въпрос, който се повдига в средите по темата, е свързан с Алфа банк, тъй като тя клон на банката в Гърция и оперира по гръцкото законодателство и регулации. Дори и така обаче, БНБ разполага с инструментариум да ѝ повлияе за елиминиране на потенциалния риск от загуби.

Бъдещият риск

Макар да не са директно изложени на риск от загуби, за банките в България евентуално изключване на Гърция от еврозоната би създавало неприятности. На първо място за тях остава репутационният проблем, което означава, че дори рейтингът им да е по-висок от този на банките майки, в очите на международните инвеститори те ще продължат да се свързват с негативния имидж на групата. Наред с това при изостряне на проблемите на банките майки ще се създаде импулс за разпродажби на поделенията им в региона. Това би могло да даде тласък на консолидация в сектора, което е по-скоро позитивна тенденция на свития пазар, в който към момента оперират 28 кредитни институции.

[Вестник Сега](#)

✓ Заемите за бизнеса се свиха с 400 млн. лв. за два месеца

Кредитите намаляват на фона на трайно падащи лихви

Въпреки че лихвите у нас паднаха на прилично ниски нива, не се забелязва наплив на фирми, търсещи заеми. Това показват данните на БНБ за първите месеци на 2015 г. През януари и февруари кредитите за бизнеса дори са намалели - с над 393 млн. лв. до 30.6 млрд. лв. Това е в разрез с прогнозата на централната банка, че бизнесът и съответно кредитирането ще живнат тази година. Разбира се, още е рано за обобщения, но все пак намалението на сумата на заемите за бизнеса не е позитивен икономически факт и се нуждае от обяснение.

Една от причините е, че предприятията продължават да изпитват несигурност за бъдещето на бизнеса си и не искат да поемат нови дългове и рискове. Както показва редовната анкета на НСИ, управители, директори и собственици планират да свият инвестициите си тази година с 30%. Очевидно само поевтиняването на кредитите не е достатъчен импулс за фирмите. Към края на февруари средната лихва за заемите в левове до 1 млн. евро вече е 6.38%, а в евро е още по-ниска - 5.94%.

Експерти смятат, че стопяването на общата сума на кредитите с почти 400 млн. лева се дължи не толкова на по-малко търсене на ресурс от страна на фирмите, а на някои "странични ефекти". Един от тях е кризата с КТБ. Тази банка бе много активен кредитор, особено на големи предприятия в енергетиката и на военните заводи. Повечето банки в България и преди бяха доста предпазливи, а след фалита на КТБ внимават още повече, коментира пред "Сега" икономистът Георги Ангелов. Според него е възможно също отпусването на спрените еврофондове и на плащанията по европроекти около Нова година да е насърчило погасяването на фирмени кредити и това да е свилю обемите.

Подобно е и мнението на шефа на "Кредит Център" Тихомир Тошев, според когото с приключването на финансовата година фирмите, които са с добра печалба, бързат да погасят предсрочно задължения, за да не плащат излишно лихви. Тошев добавя и друго обяснение за свиването на кредитите. Експертът предполага, че банките продават на колектори (фирми - събирачи на пари) пакети с просрочени заеми, които вече са попаднали в графата "лоши".

"Ако не е налице спад при новоотпуснатите кредити, явно тече процес на свиване на задлъжнялостта", допълни анализаторът Лъчезар Богданов. Той смята, че за намаляването на кредитите влияят покупките на предприятия, при които новият собственик е договорил ниска цена, като е поел ангажимент да погаси задълженията на придобитата фирма.

От данните на БНБ за януари и февруари изпква още една негативна тенденция - проблемните фирмени заеми растат. За двата месеца лошите и реструктурираните кредити са се увеличили с над 87 млн. лв. до малко над 6 милиарда лв. и делът им вече е 19.74%.

ЛИХВИ

Падането на лихвите продължава и през март. През миналия месец общо 11 банки са намалили лихвите си по влоговете. Средната доходност по тримесечните спестявания вече е под 0.7% на годишна база, показва последният анализ на "Моите пари". Финансовият портал изчислява чистия доход след удържането на данък "лихва". Преди година същите влогове осигуряваха над 2% печалба. Лихвите по жилищните заеми също са спаднали сериозно. От 8.17% през март 2014 г. сега средните нива са 6.91% в левове и 6.77% за кредити в евро. Средната лихва по потребителските заеми без поръчител е паднала за година от 14.71% на 13.32%.

✓ Фирмите не показват интерес към стажантските договори

Към момента са сключени едва 130 такива контракта

Работодателите проявяват нулев интерес към стажантските трудови договори. Към момента са сключени само 130 подобни контракта, съобщи от Националната агенция за приходите пред "Сега". Миналата година в Кодекса за труда бе

въведен този вид трудов договор, който урежда стажуване на млади хора без опит заедно с обучение от наставник във фирмата. Идеята беше да се защитят стажантите от некоректни работодатели, които ги използват като безплатна работна ръка. Според експерти причината фирмите да не сключват новия вид договори е, че те са прекалено усложнени заради изискването за наставник. Това е служителят от фирмата, който трябва да обучава стажанта, а шефът да му плати за допълнителната работа над заплатата. Затова фирмите масово предпочитат да наемат младите на трудов договор с шест месеца изпитателен срок.

"Би следвало този вид договор да има по-голяма популярност. Може би работодателите все още не познават тази възможност или икономическите условия все още не са достатъчно добри, за да се прилага", коментира експертът по трудови отношения от Българската стопанска камара Снежана Славчева. По думите ѝ този вид договор е бил въведен заради изпълнението на младежката гаранция, по която се осигурява стаж на безработни младежи до 29 г. без опит по професията с европейски пари. Славчева призна, че тъй като повечето фирми у нас са малки и средни, а назначаването на наставник изисква допълнителни ресурси - финансов и човешки, това може да е пречка за огромна част от бизнеса у нас. Според експертите на БСК обхватът на новия договор не е трябвало да бъде толкова широк - да важи както за завършилите висше образование, така и за тези със средно. "Първоначалната ни позиция бе, че трябва да важи само за висшисти. Смятаме, че работодателите търсят квалифицирани специалисти, но без практически опит, който може да се придобие във фирмата", коментира Славчева.

УСЛОВИЯ

Стажантските договори се сключват с млади хора до 29 г., ако са завършили средно или висше училище, нямат стаж и професионален опит. Може да се сключи само веднъж за минимум 6 месеца и до една година. След приключване на работата работодателят трябва да издаде препоръка, която пък да послужи за доказване на опит при следващия шеф. Не е разписано изрично минимално възнаграждение, но то не може да е под минималната заплата. На стажантите се плащат и осигуровките. Глобата за работодател, наел стажант без трудов договор, е до 15 хил. лв. Според Славчева тук обаче не попадат студентите, които трябва да изкарат задължителен стаж заради специалността си като студентите по журналистика например.

✓ МФ търси консенсус по такса смет с анкета

И новото отлагане с 1 г. не доведе до съгласие между бизнеса и общините

Новият начин за изчисление на такса смет, който общините трябва да въведат от 2016 г., все още не е ясен. Основното действащо лице - Министерството на финансите, все още не е представило окончателните си предложения, въпреки че срокът изтече в края на март. От там са изпратили онлайн анкета по всички спорни въпроси до участниците в работната група. "Анкетата беше страница и половина с различни въпроси - от колко компонента да бъде таксата, какво да се включва в тях, каква да е базата", обясни пред "Сега" зам.-кметът по финансите на София Дончо Барбалов. Анкетата обаче е показала за пореден път непримирими различия между бизнеса и общините.

"На последното заседание, което беше на 1 април, втвърдихме тона и настояхме това събиране да е последно, да се напише докладът със становищата на работната група и финансовото министерство да изготви измененията в Закона за местните данъци и такси. Нищо от това не сме видели, а това трябваше да е готово до 6-7 април", коментира пред "Сега" зам.-председателят на сдружението на общините Емил Савов.

Според Савов финансовото министерство е склонно да отложи въвеждането на нова методика, но представителите на бизнеса са категорично против. "И финансовият министър каза, че ако общините и бизнесът не се разберат, не могат да се подлагат гражданите на стрес и неразумно увеличение на размера на таксата. Повече от 10% увеличение за година не е разумно", коментира Савов.

Основните различия между бизнеса и общините са колко видове основи да има. Според общините трябва да има алтернатива на отпадащата данъчна оценка като основа. Защото не във всички общини е възможно да се измерва количеството боклук, категорични са от сдружението. "В закона например да са изредени пет основи, когато сметта не може да бъде измерена на конкретен потребител", смята Савов.

Бизнесът, от своя страна, не е склонен на отстъпки. "Нашето становище е да има една основа поне за бизнеса. Честно казано, имаме съмнения, че се цели отлагане на новата методика", коментира пред "Сега" Илиана Павлова от Българската стопанска камара. Тя коментира обаче, че са склонни да останат три елемента на налога, а не два, както искаха в началото. В момента таксата се формира от събиране, транспортиране на смет и почистване на обществени места. Бизнесът искаше обществените места да се извадят от план-сметките.

Въпреки че не спазиха срока за представяне на методиката, от финансовото министерство са лаконични, че работата продължава.

СРОКОВЕ

Общините настояват евентуални промени да се въвеждат с тестов период от шест месеца, за да може да се видят пропуските. Според Дончо Барбалов, ако методиката е готова до лятото, ще има време, но ако е по-късно - ще е по-трудно.

[Вестник Преса](#)

✓ Втора комисия за инвалидите след ТЕЛК

Сборен екип ще решава какви помощи да получава човек с увреждания

След като минат през териториално-експертните лекарски комисии (ТЕЛК), инвалидите ще трябва да се явяват и на втора комисия. Именно тя ще решава на какви пенсии, помощи и привилегии ще имат право. Това предвиждат предложения на социалното и на здравното министерство за промени в системата.

В момента решението на ТЕЛК е ключът, който автоматично дава право на хората с увреждания да получават различни видове плащания от държавата. Освен пенсия сега те имат право на редица месечни добавки, например по 9,75 лв. за транспорт и лекарства, 13 лв. за телефон. Други плащания им се полагат веднъж годишно - 195 лв. за санаториум и безплатна винетка за пътищата.

„Идеята е след медицинската експертиза да има индивидуална експертиза за всеки отделен случай“, коментира вицепремиерът Ивайло Калфин. Така ТЕЛК ще оценява вида и степента на увреждането на човека, след което втора специална комисия ще решава какви социални и осигурителни плащания му се полагат. Членове на комисията ще бъдат лекар, социален работник, представители на Националния осигурителен институт (НОИ) и на Агенцията по заетостта. Те ще казват и за какъв тип работа е подходящ съответният човек.

Социалното министерство отдавна настоява НОИ да има засилен контрол. Първоначалната идея беше да може да праща инвалидите на допълнителен преглед.

Годишно на ТЕЛК минават близо 225 000 българи, каза още Калфин. Към 31 декември 2014 г. хората с инвалидни пенсии са 511 340 души. За сравнение през 2000 г. те са били 300 992-ма. Готвените промени няма да засегнат сегашните пенсионери, а ще се отнасят само за бъдещите.

✓ Ивайло Калфин: Ако не пипнем нищо, няма да може да увеличим пенсиите

Социалният министър призова за втора комисия, която след медицинската експертиза да преценява какво могат да работят хората с увреждания

Министърът на труда и социалната политика Ивайло Калфин отново настоя, че са нужни реформи в ТЕЛК, които да гарантират, че парите отиват при най-нуждаещите се.

Той призова за втора комисия, която след медицинската експертиза да преценява какво могат да работят хората с увреждания.

"Броят на пенсиите по инвалидност се увеличава, когато се увеличава безработицата", коментира Калфин пред БТВ, като допълни, че това ясно показва, че голяма част от хората ползват тези средства, не защото имат увреждания, а защото са им необходими допълнителни средства.

Той добави, че въвеждането на втора комисия няма да доведе до усложняване на процеса, защото такава е практиката в цяла Европа. Тя ще даде възможност на хората с увреждания да не се затварят у дома и да разчитат на държавна помощ, а да бъдат пълноценна част от обществото. А парите ще бъдат пренасочени към най-нуждаещите се.

"Всички са съгласни, че ако не пипнем нищо, няма да може да увеличим пенсиите", коментира той дали ще има увеличение на пенсиите. Министърът настоя, че реформата трябва да бъде въведена, за да има промени.

Калфин изрази надежда промените да бъдат подкрепени от опозицията, като подчерта, че тя ще намери 90% от своите предложения в реформата. "Няма да е честно за хората, ако не го признаят", посочи той и допълни, че е работил с консултативен съвет, с който са работили няколко правителства преди това. По думите му и предишният социален министър от ДПС Хасан Адемов, и БСП могат да видят свои предложения в реформата.

Министърът, който е представител на АБВ в кабинета, изрази увереност, че подкрепящите управлението парламентарни групи също ще го подкрепят.

По повод критиките от страна на работодателски съюзи коментира, че "няма как да се направят подобни промени и всички да бъдат щастливи" и призова даващите съвети да обявят и как лично са готови да участват в подобряването на системата. Калфин каза, че детските надбавки за него не са дискриминация. "Това е подпомагане на родители, които имат ниски доходи. Това не е награда за дете. Социалната система би трябвало да подпомогне тези, които имат нужда, това е смисълът на детските надбавки", посочи той.

Социалният министър коментира и инцидента със срутения хотел "Вероника" в комплекса "Слънчев ден", при който загинаха четирима работници. По думите му ако работник, нает без трудов договор, загине по време на работа, работодателят трябва му да влиза в затвора.

Такова изменение на Наказателния кодекс подготвят експерти на социалното и правосъдното министерство, увери Ивайло Калфин.

На предстоящия форум на АБВ, който трябва да избере лидер на партията, Калфин ще гласува за Георги Първанов, който подаде оставка в знак на несъгласие с парламентарната група, гласувала за увеличаването на външния дълг.

Вестник Монитор

✓ НОИ спести 99 млн.лв. от пенсии

Увеличават се харчовете за обезщетения

99,1 млн. лв. спести от пенсии Националният осигурителен институт (НОИ) през миналата година. Изплащането на парите за старини струвало на института малко над 8 млрд. лв., което е 98,8% от предварителните разчети на НОИ. С изплащането на бонусите за Великден и Коледа, които получиха част от пенсионерите, харчовете на НОИ за пенсии са се увеличили до 8,1 млрд. лв. Това означава, че планът за разходи по това перо е бил преизпълнен с 7,6 млн. лв.

По данни на института през миналата година в заслужен отдих са излезли 99 379 души, което е с над 18 хил. повече спрямо 2013 г.

Прекратените пенсии обаче са били над 104 хил., на което се дължи по-малкият разход на НОИ по това перо. По-малко средства са били изплатени и за обезщетения за отглеждане на дете до 2 г. Спестените 11,1 млн. лв се дължат на по-ниската раждаемост спрямо предходната година. За останалите обезщетения обаче НОИ платил повече от очакваното. Разходите за болнични през 2014 г. са били с 24,6 млн. лв. повече, а тези за бременност и раждане с 26 млн. лв. над прогнозираното.

Над 21 млн. лв. е икономисал НОИ и от обезщетения за безработица, което се дължи главно на факта, че всеки трети не отговаря на условията за получаване на този вид помощ.

[Вестник Стандарт](#)

✓ МВФ: България остава развиваща се икономика

Международният валутен фонд представи пролетната си прогноза за световната икономика, съобщи euinside.eu. Според институцията, има признаци на икономически подем в еврозоната, който отразява ниските цени на петрола и благоприятните финансови условия, но разбира се рисковете за продължителен нисък растеж и ниска инфлация си остават. В прогнозата обаче има и още нещо, което е сравнително ново като икономическа ситуация. Става дума за прехода от развиваща се икономика към развита в Европа. Вече не са валидни старите термини Източна и Западна Европа, зад които се крие именно тази разлика в икономическото развитие. Сега вече се използват други термини - "напреднала Европа" и "развиваща се/нововъзникваща Европа".

През последните 15 години България е във втората група с перспектива да си остане там и в следващите 15 години, а голямата промяна настъпи в другите страни-членки, присъединили се 3 години преди нея към ЕС.

През 2005-а година, една година след голямото разширяване на ЕС, когато към Съюза се присъединиха 10 нови членки, от които 8 бивши комунистически държави (тоест от икономическия и социален калибър на България), в групата на развиваща се и нововъзникваща Европа влизаше цяла Централна и Източна Европа. На практика, всички нови членки на ЕС.

През 2010-а година, когато вече и България беше член от ЕС, в напредналата част на Европа вече бяха всички членки на еврозоната, към която вече принадлежаха Словакия и Словения.

Само че членството във валутния клуб не е единствената причина, заради която бивша соцдържава можеше да получи билет за влизане в клуба на напредналите държави, както човек може лесно да се подведе от данните. През същата тази 2010-а година, която беше най-бурната от началото на кризата в еврозоната, към напредналите държави вече принадлежеше и Чехия.

А през 2015-а година сред напредналите са вече и балтийските републики, като част от еврозоната. В категорията "развиваща се/нововъзникваща Европа" продължават да са България, Румъния, Полша, а отскоро и Хърватия в компанията на нечленките на ЕС Сърбия и останалите страни от Западните Балкани, и Турция.

През 2015-а, България изобщо не е спомената като конкретен случай. За сметка на това обаче, Европейската комисия вече прави подробни анализи на всички икономики в ЕС като част от Европейския семестьър.

В доклада за България през тази година е очертана мрачна картина на българската икономика, пропита от същите, но вече много по-дълбоки проблеми - никакъв напредък в борбата с корупцията, която е обект на специално наблюдение, никакви реформи, които да подобрят инвестиционния климат, поради което има отлив на инвестиции, никакви реформи на ключови системи за съживяване на икономиката и осигуряването на просперитет в дългосрочен план като образованието, пенсионната система и съдебната.

[investor.bg](#)

✓ Преките чуждестранни инвестиции възлизат на 53,9 млн. евро през февруари

От началото на годината границата на страната ни са прекосили капитали за 128,2 млн. евро, показват предварителните данни на БНБ

През февруари преките чуждестранни инвестиции възлизат на 53,9 млн. евро. Те са с 40,8 млн. евро по-малко в сравнение със същия месец година по-рано. Това показват предварителните данни на Българска народна банка (БНБ) за състоянието на платежния баланс към края на февруари.

Освен това централната банка ревизира данните за януари нагоре близо пет пъти до 74,3 млн. евро. Така през първите два месеца на годината границата на страната ни са прекосили капитали за 128,2 млн. евро. Цифрата е с 9,5 млн. евро по-ниска спрямо януари-февруари 2014 г., но данните подлежат на ревизия.

	2014 г.			2015 г.			2015 г./2014 г.
	януари	февруари	общо	януари	февруари	общо	януари - февруари
Преки инвестиции, нето	60.0	-88.9	-29.0	-100.3	-44.5	-144.8	-115.8
Преки инвестиции в чужбина*	103.0	5.7	108.7	-26.0	9.4	-16.6	-125.3
Дялов капитал	5.8	2.3	8.1	10.7	3.2	13.9	5.8
Реинвестиране на печалба	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългови инструменти	97.2	3.4	100.6	-36.7	6.2	-30.5	-131.1
Преки инвестиции в страната	43.0	94.7	137.7	74.3	53.9	128.2	-9.5
Дялов капитал	2.8	51.1	53.9	7.6	5.4	12.9	-41.0
в т.ч. от приватизация	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
от други сделки	2.8	51.1	53.9	7.6	5.4	12.9	-41.0
Реинвестиране на печалба	14.1	14.1	28.2	13.4	13.4	26.8	-1.3
Дългови инструменти	26.1	29.5	55.6	53.3	35.1	88.4	32.8

Таблица: БНБ. Отрицателният знак при инвестициите в чужбина показва нетно нарастване на активите на българските предприятия.

Разбивка по държави сочи, че през януари-февруари 2015 г. най-големите преки инвестиции в страната са от Холандия – 46,6 млн. евро, Великобритания – 15 млн. евро, и Белгия – 8,8 млн. евро.

Дяловият капитал, т.е. промяната в нетните задължения между предприятия с чуждестранно участие и техните местни подразделения, възлиза на 12,9 млн. евро, като е по-нисък с 41 млн. евро, привлечен през същия период на 2014 г. Постъпленията от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти се равняват на 4,5 млн. евро при 14,7 млн. евро година по-рано.

Реинвестираната печалба се оценява на 26,8 млн. евро, като е почти без промяна спрямо същия период на миналата година. Инвестициите в дългови инструменти, считани за трайни капиталови вложения, са за 88,4 млн. евро при 55,6 млн. евро за януари-февруари 2014 г.

През февруари дефицитът по текущата и капиталова сметка нараства до 105,3 млн. евро от 28,5 млн. евро година по-рано. Само недостигът по текущата сметка се покачва до 161 млн. евро при такъв от 137,4 млн. евро за февруари 2014 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 101 млн. евро при отрицателна стойност от 137,4 млн. евро година по-рано.

Към 28 февруари постъпленията от чужди туристи в страната възлизат на 217,1 млн. евро., като са с близо 10 млн. лв. повече спрямо първите два месеца на 2014 г. През разглеждания период сумите, които българските туристи са похарчили при пътуванията си в чужбина, се равняват на 112,8 млн. евро при 99,7 млн. евро година по-рано.

През февруари финансовата сметка, която включва преките и портфейлните инвестиции, е положителна в размер на 101 млн. евро при отрицателни 137,4 млн. евро за февруари 2014 г. За първите два месеца статията е на плюс от 169,5 млн. евро при отрицателни 411 млн. евро преди година.

Като не се отчитат измененията, дължащи се на курсови или ценови разлики, резервните активи на БНБ, се увеличават с 1,57 млрд. евро при намаление от 318,6 млн. евро за февруари 2014 г. За януари-февруари 2015 г. те нарастват с 400,6 млн. евро при спад от 952,2 млн. евро за същия период на 2014 г.

От централната банка посочват, че от 17 април 2015 г. изчисленията за платежния баланс се правят по нова методика в съответствие с шестото издание на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ на Международния валутен фонд от 2008 г.

От финансовата институция допълват, че това може да доведе до разлика в данните спрямо тези на Националния статистически институт основно по отношение на външната търговия.

По отношение на преките инвестиции пък се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив.

„Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията“, поясняват от БНБ.

✓ Работодател на служител без договор ще влиза в затвора при смъртен случай

Ивайло Калфин изрази надежда промените по пенсионната реформа да бъдат подкрепени от опозицията

Ако работник, нает без трудов договор, загине по време на работа, работодателят му трябва да влиза в затвора. Такова изменение на Наказателния кодекс подготвят експерти на социалното и правосъдното министерство, каза социалният министър Ивайло Калфин пред bTV.

Той направи коментара по повод срутения хотел „Вероника“ в комплекса „Слънчев ден“, при който загинаха четирима работници. Калфин посочи, че подобен случай не е имало в последните десет години и е „престъпление, което трябва да бъде наказвано“.

Социалният министър вярва, че ще получи подкрепа от опозицията за пенсионните предложения, които в момента са на обществено обсъждане до края на месеца.

„Всички са съгласни, че ако не се промени нищо, няма да може да увеличим пенсиите“, коментира той. И допълни, че реформата трябва да бъде въведена, за да има промени.

За по-значително увеличение на пенсиите обаче може да се говори, когато бюджетът на НОИ стане по-автономен, призна Калфин и уточни, че именно към това са насочени предлаганите промени в Кодекса за социалното осигуряване.

Калфин изрази надежда промените да бъдат подкрепени от опозицията и каза, че тя ще намери 90% от своите предложения в реформата. „Няма да е честно за хората, ако не го признаят“, посочи той и допълни, че е работил с консултативен съвет, с който са работили няколко правителства преди това. По думите му и предишният социален министър от ДПС Хасан Адемов, и БСП могат да видят свои предложения в реформата сега.

По повод критиките от страна на работодателски организации Калфин коментира, че „няма как да се направят подобни промени и всички да бъдат щастливи“ и призова даващите съвети да обявят и как лично са готови да участват в подобряването на системата. Темата за повишаването на осигуровките стои на дневен ред, продължи Калфин.

Според Калфин трябва да се направят промени в системата на ТЕЛК, които да гарантират, че парите отиват при най-нуждаещите се. Той призова за въвеждането на втора специализирана комисия, която след медицинската експертиза да преценява какво могат да работят хората с увреждания.

„Броят на пенсиите по инвалидност се увеличат, когато се увеличава безработицата“, коментира Калфин, като допълни, че това ясно показва, че голяма част от хората ползват тези средства, не защото имат увреждания, а защото са им необходими допълнителни средства.

По думите му въвеждането на втора комисия няма да доведе до усложняване на процеса, защото такава е практиката в цяла Европа. Тя ще даде възможност на хората с увреждания да не се затварят у дома и да разчитат на държавна помощ, а да бъдат пълноценна част от обществото. А парите ще бъдат пренасочени към най-нуждаещите се.

Калфин каза, че детските надбавки за него не са дискриминация. „Това е подпомагане на родители, които имат ниски доходи, за да отглеждат децата си. Това не е награда за дете. Социалната система би трябвало да подпомогне тези, които имат нужда, това е смисълът на детските надбавки“, посочи той.